

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบปลายภาค ประจำภาคการศึกษาที่ 1

ปีการศึกษา 2555

วันพุธ ที่ 10 ตุลาคม 2555

เวลา 13:30-16:30 น.

วิชา 215 (216)-241 Mechanics of Fluids 215=>(01):Robot, (02):S201//216=> (01):A401, (02) S817 ✓

คำสั่ง

- อ่านก่อน ข้อสอบทั้งหมด 5 ตอน 19 หน้า
 ☞ รหัสวิชา 216-221 ไม่ต้องทำ ตอนที่ 1
 ☞ รหัสวิชา 215-221 ไม่ต้องทำ ตอนที่ 2 ข้อ 2.1
- อนุญาตให้นำเครื่องคิดเลขเข้าห้องสอบได้ และ ห้ามยืมอุปกรณ์ใดๆในห้องสอบ
- ให้เขียนชื่อ-สกุล, รหัสนักศึกษา, และ ชื่ออาจารย์ที่เรียนด้วย ลงในข้อสอบทุกหน้า
- บังคับใช้ค่า $g = 10 \text{ m/s}^2$, $\rho_{น้ำ} = 1000 \text{ kg/m}^3$, และ $\mu = 1.02 \cdot 10^{-3} \text{ Pa.s}$

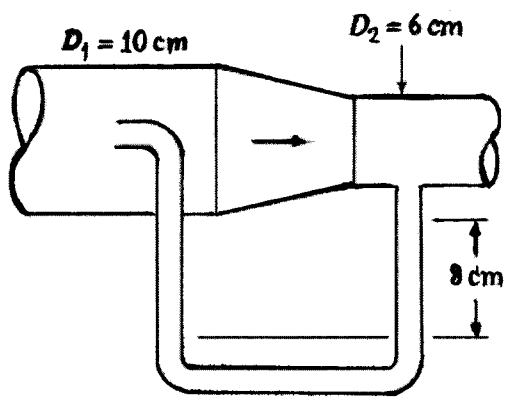
ทุจริตในการสอบ โทษขั้นต่ำคือปรับตกในรายวิชาที่ทุจริตและพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา

Section	อาจารย์ผู้สอน	ข้อสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
216-241 (01)	อ. ภาสกร เวสสะโกศล	ตอนที่ 1	20	
216-241 (02)	อ. จีระภา สุขแก้ว	ตอนที่ 2	20	
215-241 (01)	อ. ชยุต นันทดุสิต	ตอนที่ 3	20	
215-241 (02)	อ. สุธรรม นียมवास	ตอนที่ 4	40	
		ตอนที่ 5	20	
คะแนนรวม คิดแค่ 100 , 20 คิดเป็น Bonus			120	

ตอนที่ 1 Bernoulli's Equation & Continuity Equation

คำสั่ง [20 คะแนน] สมมติให้การไหลในท่อทั้ง สามข้อย่อยแรก ต่อไปนี้มี **ของไหล เป็น น้ำ** ไหลใน ท่อ ที่มีหน้าตัดเป็น วงกลม น้ำไหลผ่านท่อที่มีการลดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางจาก $D_1=10$ cm เป็น $D_2=6$ cm โดยมีอุปกรณ์วัดความดันติดตั้งในท่อและต่อเข้ากับமானอมิเตอร์รูปตัวยูที่บรรจุปรอท ดังแสดงในรูป ถ้าสมมติให้เป็นการไหลในอุดมคติ ความถ่วงจำเพาะของปรอท เท่ากับ 13.6

- (ก) อุปกรณ์วัดความดันที่ต่อกับமானอมิเตอร์ด้านซ้ายมือเรียกว่าอะไร _____
- (ข) อุปกรณ์วัดความดันที่ต่อกับமானอมิเตอร์ด้านขวามือเรียกว่าอะไร _____
- (ค) จงคำนวณหาความเร็วของน้ำในท่อเล็ก
- (ง) จงคำนวณหาอัตราการไหลเชิงปริมาตรของน้ำในท่อ

ชื่อ-สกุล _____ รหัสนักศึกษา _____ ผู้สอน _____

continue ☞

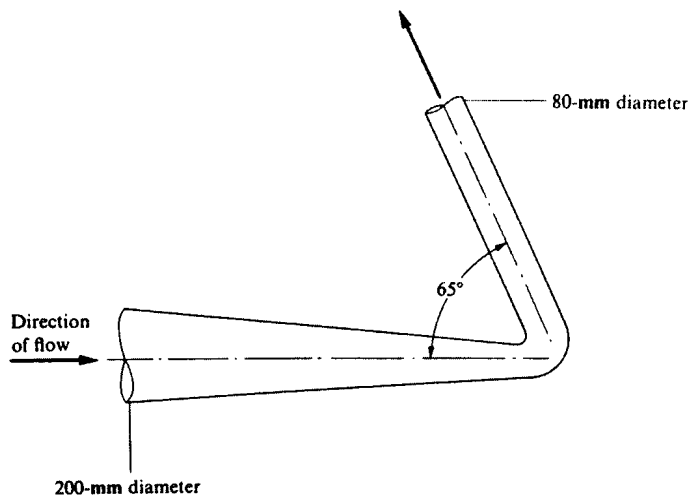
คำตอบ

ความสุขถาวรไม่มีฉันใด
ความทุกข์ถาวรก็ไม่มีฉันนั้น

ตอนที่ 2 Force & Linear Momentum 🖱️ กลับไปอ่านคำสั่งหน้าปกก่อนทำ 🖱️

ข้อนี้ รหัส 215-241 ไม่ต้องทำ ให้ไปทำข้อ 2.2

2.1 [20 คะแนน] น้ำมัน (SG=0.88) ไหลผ่านท่อที่วางราบบนพื้น ที่ทางเข้า เส้นผ่านศูนย์กลาง 200 mm น้ำมันมีขนาดความเร็ว 3.5 m/s และความดัน 280 kPa ที่ทางออก เส้นผ่านศูนย์กลาง 80 mm หากไม่คิดการสูญเสียที่เกิดขึ้นในท่อ จงคำนวณหา **ขนาดและทิศทางของแรงที่ต้องใช้ในการจับยึดท่อให้อยู่นิ่ง**

Free Body Diagram

Momentum Flux Diagram

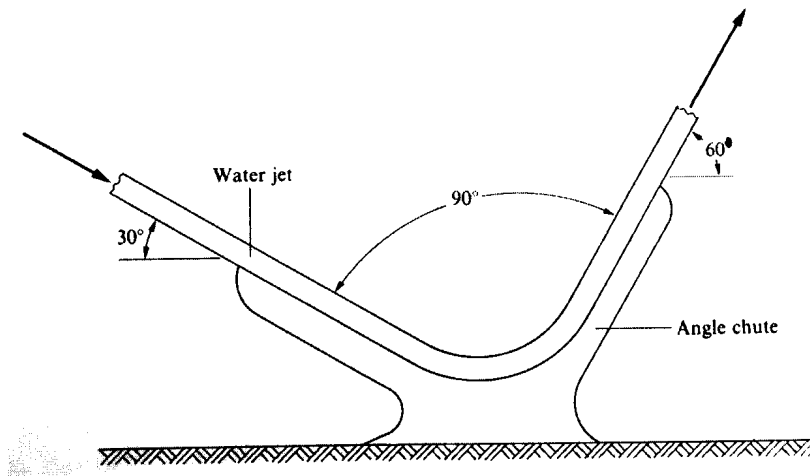
ชื่อ-สกุล _____ รหัสนักศึกษา _____ ผู้สอน _____

continue 🖱️

คำตอบ

When students are ready,
teachers will arrive!

2.2 [20 คะแนน] กำหนดให้ water jet ซึ่งมีอัตราเร็ว เท่ากับ 10 m/s และมีอัตราการไหล $0.06 \text{ m}^3/\text{s}$ ถูกยิงผ่าน angle chute เพื่อเปลี่ยนทิศทางดังรูป จงคำนวณหา แรงปฏิกิริยา (ขนาด และ ทิศทาง ระบุชัดเจน) ที่พื้นต้องจับยึด angle chute ไว้ไม่ให้เคลื่อนที่ [Note: ไม่ต้องคิดแรงเสียดทานที่พื้น]

Free Body Diagram

Momentum Flux Diagram

ชื่อ-สกุล _____ รหัสนักศึกษา _____ ผู้สอน _____

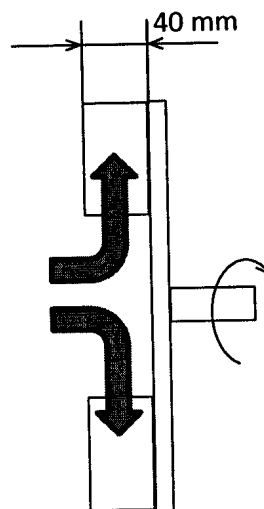
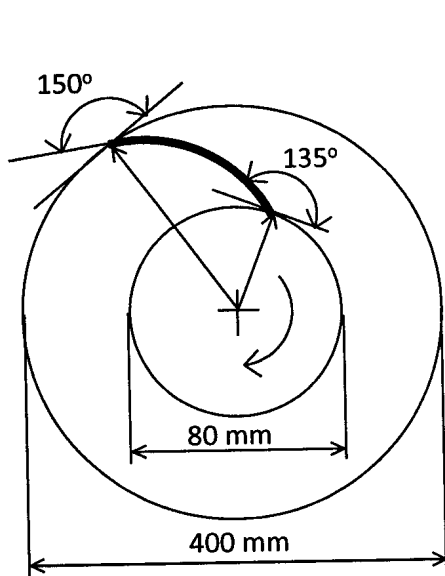
continue ☞

คำตอบ

Life consists not in holding good cards,
but in playing those you hold well.

ตอนที่ 3 Torque and Angular Momentum

[20 คะแนน] บั๊มทอยโข่งดังรูปหมุนด้วยความเร็วรอบ 450 rpm ถ้าน้ำไหลด้วยความเร็วสัมบูรณ์เข้าสู่ใบพัดในแนวรัศมีเพียงอย่างเดียว จงเขียนสามเหลี่ยมความเร็วที่ทางเข้าและทางออกใบพัด และคำนวณหาอัตราการไหลของน้ำ แรงบิด และกำลังที่ใช้

ชื่อ-สกุล _____ รหัสนักศึกษา _____ ผู้สอน _____

continue 🖱️

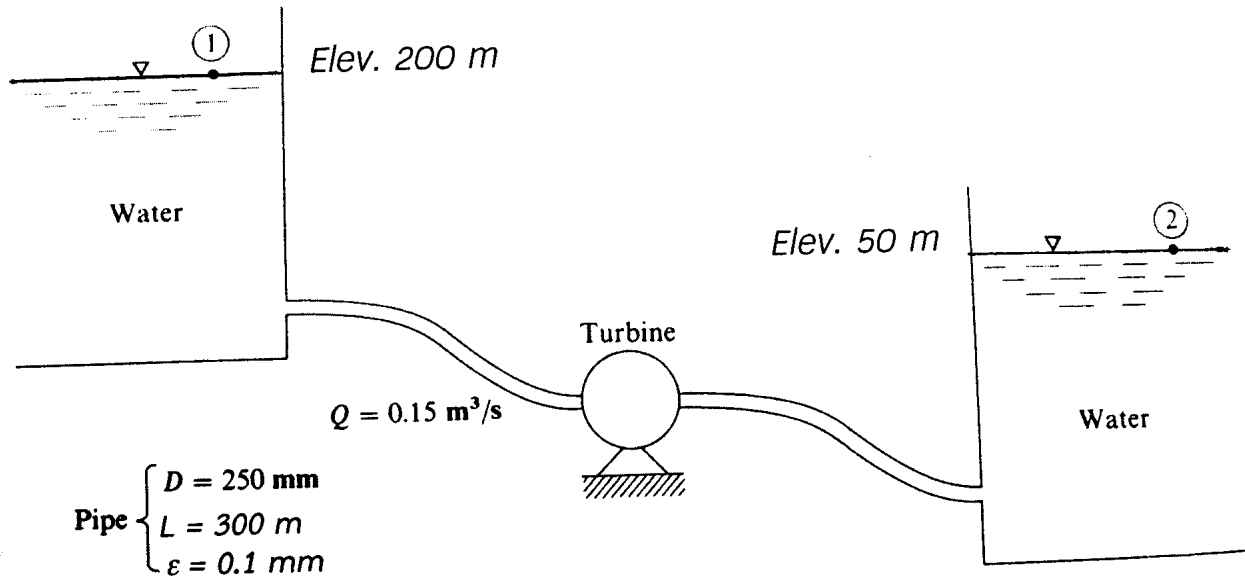
คำตอบ อัตราการไหล

แรงบิด

กำลัง

ตอนที่ 4 Flow in Pipes

4.1 [20 คะแนน] น้ำไหลจากแหล่งเก็บน้ำด้านบน ผ่านกังหัน (Turbine) ลงแหล่งเก็บด้านล่าง ด้วยอัตราการไหล $Q=0.15 \text{ m}^3/\text{s}$ โดยผ่านท่อยาวทั้งหมด $L=300 \text{ m}$ เส้นผ่านศูนย์กลางท่อ $D=250 \text{ mm}$ และค่าความขรุขระของท่อ $\epsilon = 0.1 \text{ mm}$ ดังรูป จงหา กำลังที่ Turbine น่าจะได้จากน้ำ หากประสิทธิภาพของ Turbine มีแค่ 80% กำลังไฟฟ้าที่ผลิตได้จะมีค่าเท่าไร
 [Note: ใช้คุณสมบัติของน้ำจากหน้าปก และ ไม่คิดค่าการสูญเสียรอง (neglect minor loss) แสดงการทำ f ใน Moody Diagram ด้วย]

Step 1 สมการพลังงาน

Step 2 หา Head Loss

ชื่อ-สกุล _____ รหัสนักศึกษา _____ ผู้สอน _____

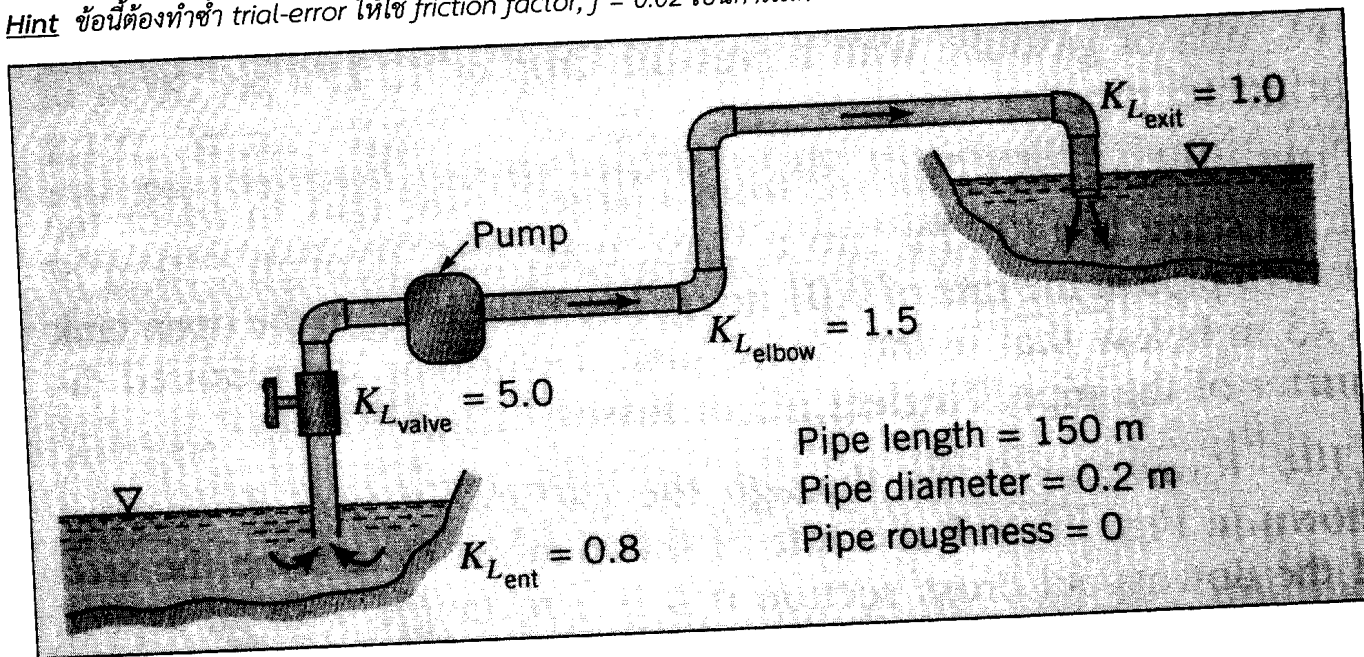
continue ✍️

คำตอบ

บางครั้ง..เรามองหา "สิ่งที่ขาด" คนพลาด "สิ่งที่มื"
และบางที..ก็เฝ้าหา "สิ่งที่ดี" คน "สิ่งที่มื" นั้นหายไป

4.2 [20 คะแนน] จากรูปข้างล่าง มีการสูบน้ำจากแหล่งน้ำข้างล่างขึ้นไปเก็บในที่ระดับ (elev) ที่สูงกว่าอยู่ 60 เมตร หากท่อที่ใช้เป็นท่อเรียบ (smooth pipe) มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.2 เมตร มีความยาวทั้งหมด 150 เมตร หากปั๊มให้พลังงานกับน้ำในรูปความสูง (head pump) เท่ากับ 80 เมตร จงหาอัตราการไหล และ ทากำลังของปั๊ม สมมติการไหลเป็นแบบคงที่

Hint ข้อนี้ต้องทำซ้ำ trial-error ให้ใช้ friction factor, $f = 0.02$ เป็นค่าเริ่มต้น

$K_{L_{ent}}$ = ส.ป.ส. การสูญเสียที่ ทางเข้า (ent =entrance)

$K_{L_{valve}}$ = ส.ป.ส. การสูญเสียที่ วาล์ว

$K_{L_{elbow}}$ = ส.ป.ส. การสูญเสียที่ ข้องอ แต่ละชิ้น (ระบบนี้มีทั้งหมด 4 ชิ้น)

$K_{L_{exit}}$ = ส.ป.ส. การสูญเสียที่ ทางออก

Step 1 สมการพลังงาน

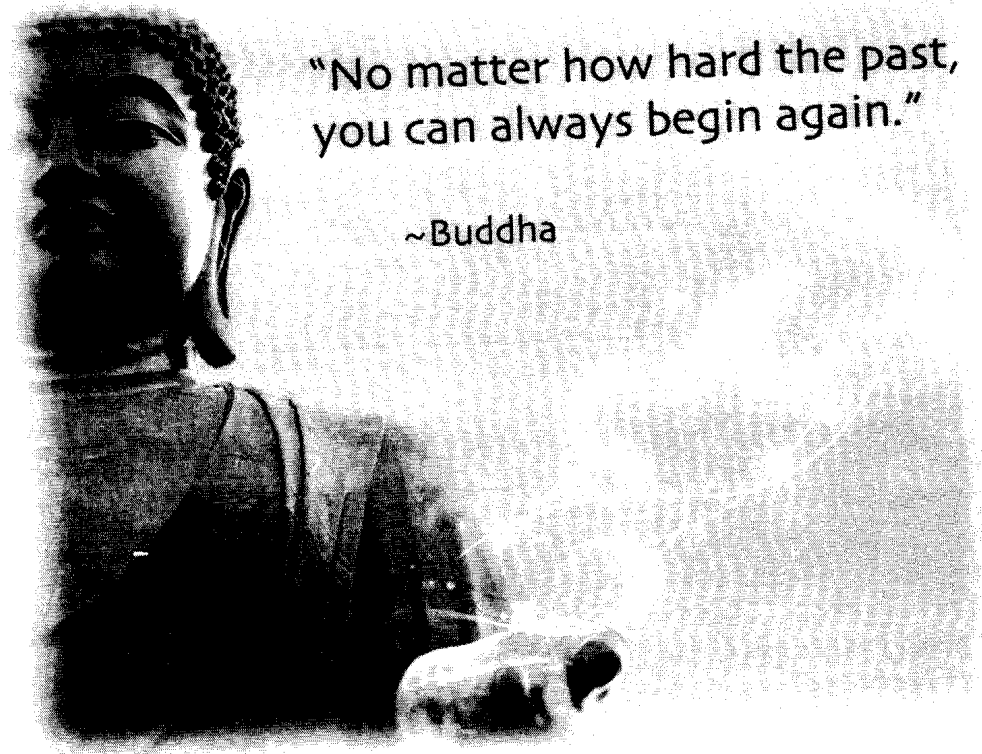
Step 3 ทำ Iteration แสดงการหาค่า f ใน Moody Diagram ให้ชัดเจน

ครั้งที่	f	?	?	f
1	0.02			
2				
3				

Step 4 หาอัตราการไหล

Step 5 กำลังของปั๊มได้

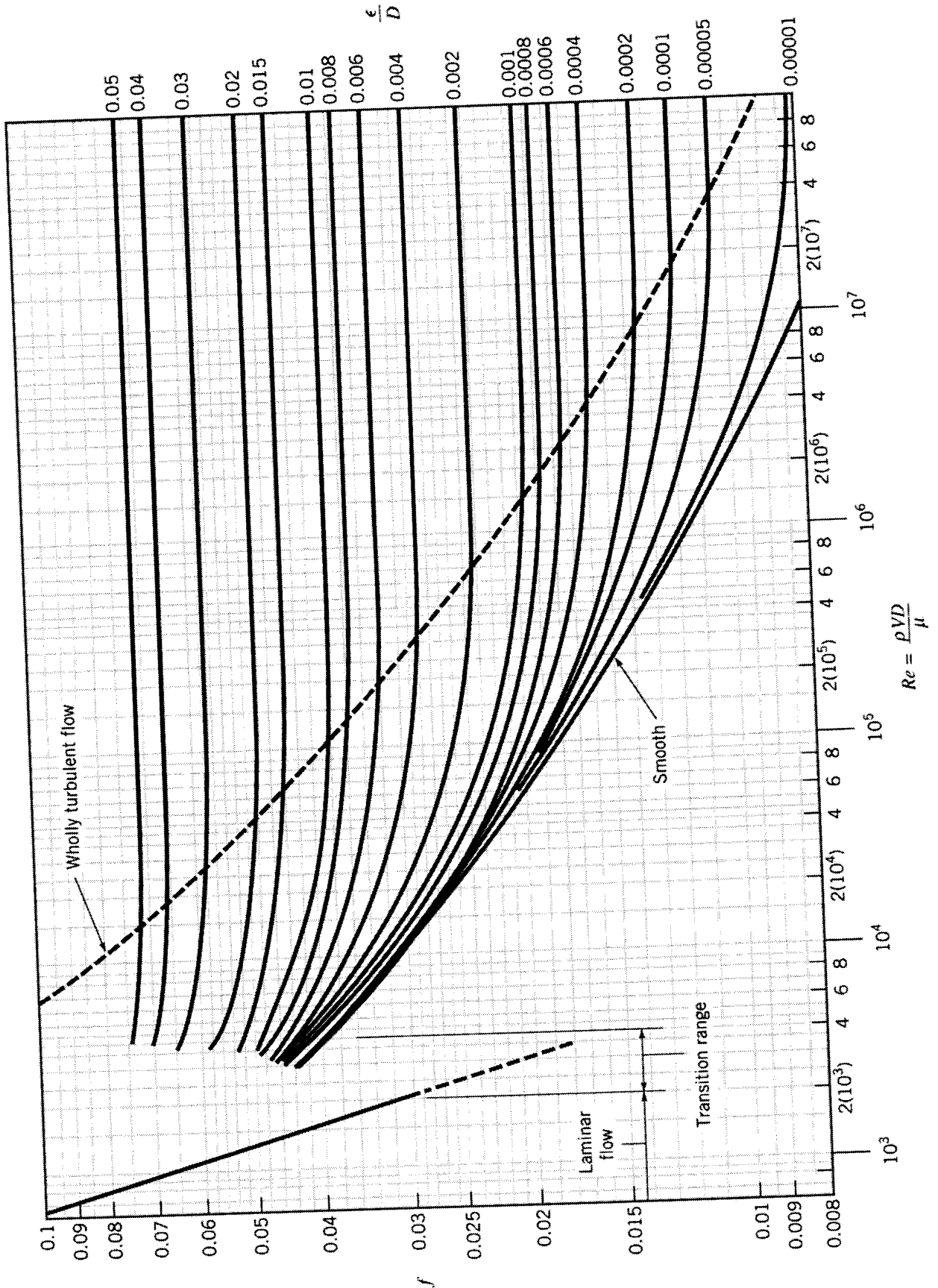
คำตอบ

"No matter how hard the past,
you can always begin again."

~Buddha

แสดงให้เห็นการหาค่า f ใน Moody Chart ด้วย

ตอนที่ 5 Dimensionless Analysis & Similitude

[20 คะแนน] แผ่นกรองสิ่งเจือปนในน้ำ สำหรับติดตั้งในท่อ ดังรูปข้างล่าง ซึ่งเป็นแผ่นโลหะบาง เจาะรูไว้จำนวนหนึ่ง โดยแผ่นกรองนี้จะทำให้ความดันน้ำตก เมื่อน้ำไหลผ่าน เพื่อศึกษาค่าความดันตกของการไหลผ่านแผ่นกรอง จึงได้ทำการทดลองกับแบบจำลอง (model) ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับต้นแบบ (prototype) โดยมีข้อมูลดังตาราง

ตัวแปร	Model	Prototype
D = Pipe Diameter	50 mm	10 mm
d = Hole Diameter	1 mm	???
μ = water viscosity	$1.02 \cdot 10^{-3}$ Pa.s	$1.02 \cdot 10^{-3}$ Pa.s
ρ = water density	1000 kg/m ³	1000 kg/m ³
v = velocity	2 m/s	???
ΔP	ΔP_m	ΔP_p

ถ้าหากความดันตก, ΔP , เป็นความสัมพันธ์กับตัวแปรข้างต้น ให้ใช้ Dimensional Analysis หากกลุ่มตัวแปรไร้มิติ โดยกำหนดให้ใช้มิติปฐมภูมิ (MLT) และกำหนดให้ใช้ ρ, v, D เป็นตัวแปรซ้ำ และจงเติมค่าในช่องว่างในตาราง ทั้ง สองช่อง และ จงหา

อัตราส่วนความดันตก ($\Delta P_m / \Delta P_p$)

